

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОГРАФІЇ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА
ІМЕНІ М. С. ГРУШЕВСЬКОГО НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГУМ»
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

2020 № 4 (154)

Головний редактор
С. М. Шуміло

Шеф-редактор
С. О. Павленко

**Заступники
головного редактора**
В. О. Дятлов, О. Б. Коваленко

**Відповідальний
секретар**
В. В. Шуміло

**Випускові
редактори**
С. А. Токарев, Е. Л. Міден

Редакційна рада

І. М. Аліференко, Г. В. Боряк, О. Я. Гаранін, І. Б. Гирич, С. Л. Лаєвський,
В. М. Лозовий, О. П. Моця, Ю. А. Мицик, Г. В. Папакін, М. О. Носко, Н. Б. Реброва,
Т. Розен, О. Г. Самойленко, В. А. Смолій, Ю. О. Соболев, С. В. Шумило, О. П. Реєнт

Редакційна колегія

А. М. Боровик, С. Ф. Веремєєв, О. М. Веремейчик, Г. В. Вертієнко, О. І. Галенко,
В. О. Дятлов, Я. В. Капранов, О. Б. Коваленко, І. В. Кондратьєв, Т. П. Льюнгрен,
С. М. Ляшко, О. О. Маврін, Р. В. Маньковська, Є. Остапчук, А. М. Острянюк,
В. М. Пекарчук, С. М. Плохий, В. М. Половець, О. А. Прігарін, О. Я. Рахно,
Г. Хаусман, В. Г. Ченцова, О. Є. Черненко, Д. Чишмеджисєв, Н. В. Шліхта,
К. М. Ячменіхін

З 02.07.2020 р. журнал включено до **категорії Б**

Переліку наукових фахових видань України,
публікації яких зараховуються до результатів дисертаційних робіт
зі спеціальностей **032 “Історія та археологія”** і **035 “Філологія”**

Статті журналу індексуються в **Google Scholar** та **OpenAIRE**

Журнал видається за фінансової підтримки Чернігівської облдержадміністрації
6 разів на рік

Міністерство юстиції України. Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації Серія КВ № 23837–13677Р від 03.04.2019

ISSN-print: 2518-7422

ISSN-online: 2518-7430

Адреса редакції: вул. Гетьмана Полуботка, 53, м. Чернігів, 14013, Україна

Телефон для довідок: +38-(046)-295-7418

E-mail: pavlenkoso1955@gmail.com

Старий сайт журналу: siver-litopis.cn.ua

Новий сайт журналу: journals.urau/index.php/2518-7422

INSTITUTE OF HISTORY OF UKRAINE OF THE NAS OF UKRAINE
M.S. HRUSHEVSKYI INSTITUTE OF UKRAINIAN ARCHEOGRAPHY AND
SOURCE STUDIES OF THE NAS OF UKRAINE
T.H. SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY «CHERNIHIV COLEHIUM»
NATIONAL ASSOCIATION OF LOCAL RESEARCHERS OF UKRAINE

SIVERIAN CHRONICLE

SCIENTIFIC JOURNAL

2020 № 4 (154)

Editor-in-Chief
S. Shumilo

Managing Editor
S. Pavlenko

Deputies of the Editor-in-Chief
V. Diatlov, O. Kovalenko

Executive Secretary
V. Shumilo

Technical Editors
S. Tokariev, E. Miden

Editorial Council

I. Aliferenko, H. Boriak, O. Haranin, I. Hyrych, S. Laievskyy, V. Lozovyj, O. Motsia,
Yu. Mytsyk, H. Papakin, M. Nosko, N. Rebrova, T. Rosén, O. Samoilenko, V. Smolii,
Yu. Sobol, S. Shumylo, O. Reient

Editorial Board

A. Borovyk, S. Veremeev, O. Veremeichyk, H. Vertiienko, O. Halenko, V.
Diatlov, Ya. Kapranov, O. Kovalenko, I. Kondratiiev, T. Lönngren, S. Liashko,
O. Mavrin, R. Mankovska, J. Ostapczuk, A. Ostrianko, V. Pekarchuk, S. Plokyh,
V. Polovets, O. Prigarin, O. Rakhno, G. Hausmann, V. Chentsova, O. Chernenko,
D. Cheshmedzhiev, N. Shlikhta, K. Yachmenikhin

Since 02.07.2020 this Journal is included in the **category B**
of the List of scientific professional publications of Ukraine,
whose publications are included in the results of dissertations
in specialties **032 “History and Archeology”** and **035 “Philology”**

Journal articles are indexed in **Google Scholar** and **OpenAIRE**

The magazine is published with the financial support of the Chernihiv Oblast State Administration 6 times a year

Ministry of Justice of Ukraine. Certificate of State Registration of the Print Media Series
KV № 23837–13677R from 03.04.2019
ISSN-print: 2518-7422
ISSN-online: 2518-7430

Address of the Editorship: 53 Hetmana Polubotka Street, Chenihiv, 14013, Ukraine
Phone for reference: +38-(046)-295-7418
E-mail: pavlenkoso1955@gmail.com
Old journal site: siver-litopis.cn.ua
New journal site: journals.urau.ua/index.php/2518-7422

ЗМІСТ

У глиб віків

<i>Дядечко О.</i> Дзвони давньої Русі та їх знахідки на території Чернігово-Сіверщини	4
---	---

Історія міст і сіл

<i>Гаркуша А.</i> Книга буття у настінному розписі Спасо-Преображенського собору (XI ст.) м. Чернігова	12
--	----

Церковна старовина

<i>Нижник Л.</i> До питання про володіння П'ятницького жіночого монастиря м. Чернігова за часів Гетьманщини (за документами Центрального державного історичного архіву України та іншими джерелами)	24
<i>Воробей Н.</i> Прославлення чудотворної ікони Іллінської Богоматері у XIX – на початку XX ст. (за матеріалами «Черниговских епархиальных известий»)	33
<i>Шуміло В.</i> Невідоме раніше Великопісне послання архієпископа Чернігівського Пахомія (Кедрова) як джерело до його біографії	41
<i>Глухенький А.</i> Закриття Борисоглібського собору м. Чернігова на початку 1930-х років.	60

Мовою документів

<i>о. Мицик Ю.</i> Маловідомий чернігівський полковник Стефан Краснобашта	68
Дозвіл на прожиття на руїнах Батурина (публікація <i>о. Ю. Мицика</i>)	75
<i>Ситий І.</i> Реєстр сотням та козакам Київського полку	76
<i>Блакитний М.</i> Автобіографія археолога і нумізмата Валентина Шугаєвського	87

Розвідки

<i>Броварець Т.</i> Вплив підприємців-текстильників на епіграфічну вишивку (кінець XIX – перша половина XX ст.)	94
<i>Белько О.</i> Популяризація вогнетривого будівництва Полтавським губернським земством наприкінці XIX – на початку XX ст. шляхом безкоштовного постачання цегли й черепиці населенню губернії	103
<i>Ванжула О.</i> Амбітні плани та сумні реалії Чернігівського державного історико-культурного заповідника наприкінці 1920-х – на початку 1930-х рр.	113
<i>Лук'янець К.</i> Радянська районна преса Чернігівщини у 1932–1933 роках: джерелознавчий аспект	131
<i>Сергєєв С.</i> Деякі аспекти діяльності Чернігівського архіву у 20–30-х рр. XX ст.	142

Всесвітня історія

<i>Дятлов В.</i> Христоф Шерль і Лейпцизький диспут 1519 року: гуманістична дружба в лабіринтах теології	148
--	-----

Філологічні студії

<i>Борц С.</i> Агіографічний образ покровителя Київської Русі папи Климента I Римського	162
<i>Мушар Ф.</i> Агіографічний цикл св. Георгія у «Великих Мінеях Четїх» св. Димитрія Ростовського	167

Рецензії. Огляди. Анотації

<i>Гордієнко Д. Газін В. В.</i> Між Москвою та Варшавою. «Українське питання» у 1654–1667 рр. / наук. ред. проф. В. С. Степанков. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня “Рута”», 2019. – 372 с.	179
<i>Федоренко О. Анищенко В. О.</i> Ступенева професійна підготовка офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України: теорія та практика. Монографія. Чернігів: <i>Scriptorium</i> , 2020. 476 с.	186